

Työryhmän esitys alkoholijuomien rajat ylittävän etämyynnin rajoittamista koskevaksi lainsäädännöksi

TYÖRYHMÄN TEHTÄVÄ JA TOIMEKSIANTO

Uudessa alkoholilaissa (1102/2017) etämyyntiä koskeva oikeustila jäi epäselväksi. Hyväksyessään lain joulukuussa 2017 eduskunta edellytti, että hallitus selvittää etämyyntiä koskevat säännökset ottaen huomioon unionin oikeuden vaatimukset sekä korkeimman oikeuden tuleva ratkaisu niin sanotussa Visnapuu-tapauksessa. Lisäksi eduskunta edellytti, että valmistelussa otetaan EU-oikeudellisten reunaehtojen ohella huomioon erityisesti se, että etämyyntiä koskevat ratkaisut eivät vaaranna laissa säädetyn vahvuusrajan ylittävien alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeuden säilyttämistä eivätkä suomalaisen elinkeinoelämän yhdenvertaisuutta ulkomaisiin kilpailijoihin nähden. Valmistelussa on otettava huomioon myös valmisteverojen sujuvalle perinnälle asetettavat vaatimukset.

Työryhmä on selvittänyt asiaa ja laatinut toimeksiannon mukaisesti mietintönsä, joka on kirjoitettu soveltuvien osin hallituksen esityksen muotoon. Työryhmän aikataulu ei ole mahdollistanut kaikilta osin asian yksityiskohtaista selvittelyä. Työryhmä on tarkastellut nimenomaan toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen tapahtuvaa alkoholijuomien rajat ylittävää etämyyntiä, ei yksityishenkilöiden hankintoja unionin ulkopuolelta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi alkoholilakiin säännökset alkoholijuomien etämyynnin rajoittamisesta ja etämyyntiin liittyvien keskeisten käsitteiden määritelmistä.

Ulkomaille sijoittautuneelle alkoholijuomien etämyyjälle ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuus rekisteröityä ilmoituksen perusteella hyväksytyksi etämyyjäksi, joka olisi oikeutettu myymään ja maahantuomaan enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia Suomessa ostajalle niin, että tuotteiden luovutus tapahtuisi viranomaisen hyväksymästä vähittäismyyntipaikasta.

Enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien etämyynti ehdotetaan kiellettäväksi.

Esityksessä ehdotetaan alkoholilakiin lisättäväksi uusi säännös yksityishenkilöiden oikeudesta hankkia alkoholijuomia ulkomailta Suomeen voimassa olevan valmisteverotuslain 74 §:ssä säädetyllä tavalla (niin sanottu etäostomahdollisuus).

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Ennen Suomen liittymistä Euroopan unionin (EU) jäseneksi alkoholijuomien tilaamista ulkomailta tai myymistä ulkomailta Suomeen ei käytännössä tapahtunut. Ennen vuoden 1994 alkoholilakia (1143/1994) alkoholijuomien maahantuonti kuului alkoholiyhtiön yksinoikeuden piiriin. Yli 20 vuotta sitten ei myöskään ollut Internetiä tai muutoinkaan verkkokaupan tai kansainvälisen kuluttajakaupan rakenteita ja liiketoimintamalleja. Vuoden 1994 alkoholilaki ei sisältänyt säännöksiä alkoholijuomien etämyynnistä.

Kansainvälinen verkkokauppa lisääntyi 1990-luvun jälkipuoliskolla, jolloin perustettiin suuria kansainvälisiä Internet-hakupalveluita ja ensimmäinen verkkokirjakauppa. Alkoholin etämyynti Suomeen oli 2000-luvun

alussa vähäistä, mutta se kasvoi voimakkaasti vuosina 2013-2015. Tilaus- ja toimituskanavat ovat lisääntyneet ja kehittyneet maailmanlaajuisesti varsinkin Internet-kaupan lisääntymisen, logistiikkaverkostojen kehittymisen ja kuljetuskustannusten halpenemisen myötä.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

2.1.1 Alkoholilaki

Alkoholilain tarkoitus

Alkoholijuomien maahantuonnista sekä Suomessa tapahtuvasta myynnistä ja muusta luovuttamisesta säädetään alkoholilaissa (1102/2017). Alkoholilaissa ei ole säännöksiä alkoholijuomien rajat ylittävistä etämyynnistä tai siihen liittyvistä keskeisistä määritelmistä.

Alkoholilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on vähentää alkoholipitoisten aineiden kulutusta rajoittamalla ja valvomalla niihin liittyvää elinkeinotoimintaa alkoholin käyttäjilleen, muille ihmisille ja koko yhteiskunnalle aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi.

Alkoholijuomien vähittäismyynti

Alkoholilain 23 §:n 1 momentin mukaan alkoholiyhtiöllä (Alko) on lakisääteinen yksinoikeus enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien vähittäismyyntiin. Alkon vähittäismyyntimonopoliin on säädetty alkoholilaissa kaksi rajoitettua poikkeusta, jotka koskevat käymisteitse valmistettujen enintään 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien tilaviinien ja enintään 12 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien käsityöläisolutien vähittäismyyntiä kyseisten juomien valmistuspaikan yhteydestä. Tilaviinin ja käsityöläisolutien vähittäismyyntioikeus on rajattu tuotannollisesti ja laadullisesti vaatimuksilla, jotka osoittavat toiminnan olevan paikallista, pienimuotoista, perinteistä ja käsiteollista.

Alkoholilain tarkoituksen toteuttamiseksi myös monopoliin kuulumattomien alkoholijuomien myynti on säädetty luvanvaraiseksi elinkeinoksi. Alkoholijuoman vähittäismyyntiluvasta ja sen saamisen edellytyksistä on säädetty alkoholilain 17 §:ssä. Alkoholilain mukainen vähittäismyyntilupajärjestelmä perustuu alkoholijuomien kontrolloituun luovuttamiseen, johon liittyvät luvanhaltijan oikeudet ja velvollisuudet ovat selkeästi määritelty laissa. Alkoholilain vähittäismyyntilupajärjestelmällä valvotaan sitä, että vähittäismyyntissä noudatetaan alkoholijuomien myyntiä koskevia säännöksiä, muun muassa velvollisuutta harjoittaa myyntiä vain kello 09.00 ja 21.00 välisenä aikana sekä kieltoa myydä alle 18-vuotiaille ja päihtyneille henkilöille. Alkoholijuomien vähittäismyyntiä koskevien velvoitteiden rikkomisesta on säädetty alkoholilain 71 §:ssä viranomaiselle antaa luvanhaltijalle seuraamusmaksu ja 72 §:ssä mahdollisuus viime kädessä peruuttaa vähittäismyyntilupa.

Vähittäismyyntilupajärjestelmään sisältyvä vaatimus, jonka mukaan enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien vähittäismyynti ja luovutus voi tapahtua vain lupaviranomaisen hyväksymässä myyntipaikassa, estää vähittäismyyntistä ostettujen alkoholijuomien kotiin kuljettamisen. Tämä niin sanottu kiinteän myyntipaikan vaatimus samalla estää alkoholin vähittäismyyntin myös niiltä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilta toimijoilta, jotka haluaisivat tuoda alkoholijuomia suomalaisille siten, että myyjä huolehtii juomien kuljetuksesta tai antaisi sen kolmannen tehtäväksi. Kiinteän myyntipaikan vaatimuksella varmistetaan se, että alkoholijuomien luovuttaminen on lupaviranomaisen valvottavissa ja myyntipaikkaan voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.

Alkoholijuomien maahantuonti

Alkoholilain 32 §:n mukaan alkoholijuomia saa tuoda maahan ilman erillistä maahantuontilupaa omaa käyttöä varten sekä kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen. Kaupallisessa tai muussa elinkeinotarkoituksessa enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia käyttävä tarvitsee kuitenkin maahan tuotavan alkoholijuoman osalta toimintaansa alkoholilain mukaisen luvan, kuten 17 §:n mukaisen vähittäismyyntiluvan.

2.1.2 Verolainsäädäntö

Suomen valmisteverotusta koskeva menettelylaki eli valmisteverotuslaki (182/2010) perustuu Euroopan unionin neuvoston direktiiviin 2008/118/EY. Direktiivin 36 artiklan (etämyynti) mukaan etämyynnillä tarkoitetaan tilanteita, joissa yhdessä jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja valmisteveron alaisia tavaroita myydään määräjäsenvaltiossa olevalle yksityishenkilölle ja tavaroiden myyjä tai joku myyjän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa tavarat määräjäsenvaltioon. Valmistevero on suoritettava määräjäsenvaltiossa, kun valmisteveron alaiset tavarat luovutetaan vastaanottajalle.

Etämyynnissä verovelvollinen on etämyyjä, joka voi nimetä määräjäsenvaltioon veroedustajan toimimaan puolestaan valmisteveroa maksettaessa. Etämyyjän tai veroedustajan on rekisteröidyttävä määräjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, annettava veroja vastaava vakuus ennen etämyyntien tavaroiden lähettämistä, maksettava vero sekä pidettävä kirjaa tavaroiden luovutuksista määräjäsenvaltiossa. Etämyyjällä on mahdollisuus pyytää etämyyjän sijaintijäsenvaltiossa maksetun valmisteveron palauttamista sijaintijäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta. Direktiivin 36 artiklan sisältöä vastaavat valmisteverotuslain 79 ja 80 §.

Valmisteverotuslain 74 §:ssä säädetään tilanteesta, jossa yksityishenkilö hankkii toisesta jäsenvaltiosta valmisteveron alaisia tuotteita omaan käyttöönsä ja järjestää kyseisten tuotteiden kuljetuksen Suomeen (yksityishenkilön hankinta). Pykälän 1 momentin pääsäännön mukaan tällaisissa tilanteissa tuotteet hankkinut yksityishenkilö on verovelvollinen. Lisäksi säännöksen mukaan tuotteiden kuljettamiseen osallistunut sekä tuotteita Suomessa hallussaan pitävä ovat vastuussa yksityishenkilön suorittavasta verosta kuin omasta verostaan. Pykälän 3 momentin mukaan yksityishenkilön on ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 63 a §:n mukaan tavarain myynnin katsotaan tapahtuvan Suomessa silloin, kun myyjä tai joku myyjän puolesta kuljettaa tavarain toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja ostajana on yksityishenkilö. Koska kyse on kaukomyynnistä yksityishenkilölle eikä arvonlisäverolain 26 a §:n mukaisesta tavarain yhteisöhankeinnasta, verovelvollisena on arvonlisäverolain 2 §:n mukaan myyjä.

2.2 Nykykäytännöt alkoholijuomien tilaamisessa

2.2.1 Alkoholien verkkokauppa

Yleistä

Euroopassa on paljon pääasiassa alkoholien myyntiin keskittyneitä suuria verkkokauppoja, joista asiakas voi tilata etämyyntinä helposti tuotteet toimitettuna kotiovelleen asti. Verohallinnon ja Tullin selvitysten mukaan Euroopan unionin alueella on toiminut yli 200 alkoholien etämyyjää yli 20 jäsenmaasta käsin. Eniten etämyyjä on ollut Saksassa, Iso-Britanniassa, Ranskassa, Alankomaissa, Luxemburgissa ja Espanjassa. Noin 100 etämyyjää on myynyt alkoholia Suomeen vuosina 2014–2017. Etämyyjistä 20 suurinta on vastannut yli 90 prosentista alkoholien etämyynnistä Suomeen vuoden 2015 loppuun asti, minkä jälkeen suurimpien etämyyjien osuus myynnistä on laskenut.

Suomeen on saapunut 2010-luvulla vuosittain yli 10 000 alkoholia sisältävää verkkokauppalähetystä, joista noin 99 prosenttia on ollut sellaista myyntiä, jossa myyjä on järjestänyt alkoholijuomien kuljetuksen Suomeen. Etämyyjät eivät juurikaan ole huolehtineet verojen maksusta eivätkä muista velvoitteistaan Suomeen asianmukaisesti.

Alkoholin verkkokauppiat myyvät tuotteitaan yksityishenkilöille myös siten, että tilaaja vastaa kuljetuksen järjestämisestä. Verkkokauppiat myyvät tuotteitaan lisäksi yrityksille ja muille oikeushenkilöille. Näissä tilanteissa ei ole kyse valmisteverotuslain mukaisesta etämyynnistä vaan tilanteesta riippuen joko yksityishenkilön hankinnasta tai kaupallisesta toimituksesta. Tällaisten tilausten osuus alkoholin verkkokaupasta Suomeen on noin yksi prosentti.

Verkkokaupan tilaus- ja toimituskanavat

Yksittäisiä alkoholilähetystyksiä tilataan määrällisesti eniten etelä- ja keskieurooppalaisista verkkokaupoista, ja suurin osa alkoholilähetystyksistä tulee lentoliikenteessä Suomeen Helsinki-Vantaan lentotulliin tai Turun tulliin pikarahti- tai postilähetystyksinä. Lähetystykset ovat lentoliikenteessä liikkuvaan muuhun rahtiin nähden määrällisesti ja verotuksellisesti arvioituna pieniä, mutta yksittäisiä lähetystyksiä on paljon. Yritys järjestää alkoholien kuljetuksen Suomeen ostajalle eli yrityksen Internet-sivuilla on usein linkki kuljetusyhtiön sivuille. Kyseinen maahantuontitapa täyttää valmisteverotuslain etämyynnin määritelmän. Etämyynnissä etämyyjän on rekisteröidyttävä (ennakkoilmoitus), asetettava vakuus, maksettava valmisteverot ja huolehdittava kirjanpidosta.

Toinen merkittävä alkoholijuomien tilaus- ja myyntikanava ovat Viroon sijoittuneet verkkokaupat, joiden verkkosivut sekä markkinointi ovat selvästi Suomeen suunnattuja. Virosta käsin toimii useita, pitkään toiminnassa olleita, täysin Suomen markkinoille toimintansa suuntaavia verkkokauppoja, joiden toiminta on päässyt vakiintumaan varsin hyvin ja joilla voidaan olettaa olevan oma vakiintunut asiakaskuntansa. Osa yrityksistä mainostaa sivuillaan, että myyjä huolehtii Suomeen maksettavista valmisteveroista, vaikkei tosiasiaa niin teekään. Yritys järjestää alkoholijuomien kuljetuksen Suomeen ostajalle joko omalla kalustollaan tai käyttää apunaan ulkopuolista kuljetusyriytystä. Kyse on valmisteverotuslain mukaisesta etämyynnistä, ja verovastuu on ulkomailla sijaitsevalla verkkokaupalla. Lähetystykset tulevat pääosin meriliikenteessä Helsingin tulliin. Tilausten sisältöjen määrät vaihtelevat suuresti ja tilauksia voi olla paljon. Alkoholilähetysten tullessa muun laillisen lastin joukossa on niiden kattava valvonta EU:n sisäliikenteessä osoittautunut haasteelliseksi.

Kolmannessa tapauksessa asiakas tilaa alkoholia sellaisesta toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verkkokaupasta, joka järjestää alkoholien kuljetuksen Suomeen ja joka on asettanut Suomeen veroedustajan. Kyse on valmisteverotuslain mukaisesta etämyynnistä, jossa veroedustaja maksaa verot asianmukaisesti Suomeen. Tällä tavoin toimivia yrityksiä on noin 10–15 kappaletta, ja toiminta on varsin pienimuotoista.

Neljännessä tapauksessa asiakas tilaa alkoholia toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verkkokaupasta ja huolehtii samalla kuljetuksesta kuitenkin niin, ettei itse kuljeta tuotteita Suomeen matkustajatuontina. Myyjä ei osallistu kuljetuksen järjestelyihin. Kyse on valmisteverotuslain 74 §:ssä tarkoitettusta yksityishenkilön hankinnasta. Valmisteverotuslain mukaisen yksityishenkilön hankinnan vaatimuksina ovat ennakkoilmoituksen tekeminen, ennakkovakuuden asettaminen ja verojen maksaminen tuotteiden vastaanottamisen jälkeen. Myös tuotteiden kuljettaja ja hallussapitäjä ovat yhteisvastuullisesti verovelvollisia tilaajan kanssa. Tämän kaltaista toimintaa on ollut käytännössä varsin vähän.

Tilaaminen, maksuliikenne ja tuotteiden kuljettaminen

Alkoholin etämyyjien toiminta on hyvin samankaltaista kuin muidenkin tuotteiden verkkokauppioiden toiminta. Etämyyjien omilla Internet-sivuilla on usein hyvin yksityiskohtaiset ohjeet alkoholituotteiden tilaamisesta, maksamisesta, toimituksista sekä niistä ehdoista, joita kukin etämyyjä toiminnassaan soveltaa. Lisäksi etämyyjien Internet-sivuilla on yleensä kuvilla varustettu tuote- ja hintaluettelo myytävistä tuotteista. Jotkut etämyyjät myyvät muitakin valmisteveron alaisia tuotteita kuin alkoholia, kuten tupakkatuotteita. Myyjän Internet-sivut ovat yleensä sekä englanniksi että myyjän sijaintimaan kielellä. Suomenkielisiä Internet-sivuja on vain muutamalla Baltian maista käsin toimivalla etämyyjällä. Sivustoilla alkoholijuomat luvataan toimittaa tilaajan kotiosoitteeseen tai muuhun tilaajan ilmoittamaan paikkaan yleensä 1–3 viikon kuluessa tilauksesta ja tilauksen maksamisesta.

Alkoholin verkkokauppa käsittää kaikki alkoholijuomaryhmät. Toiset etämyyjät myyvät kaikenlaisia alkoholijuomia, joiden valmistusmaat sijaitsevat eri maanosissa. Osa etämyyjistä markkinoi vain suppeampia tuoteryhmiä ja tietyiltä alueilta tai valmistajilta hankittuja alkoholijuomia. Maksut tilaajilta etämyyjille hoidetaan pääasiassa luottokorttiyhtiöiden tai muiden maksunvälittäjäyhtiöiden kautta. Useimmilla etämyyjillä on käytettävissään kaksi tai useampia maksukanavia, joista tilaajat voivat valita sopivimman.

Etämyyjät ilmoittavat usein Internet-sivuillaan tuotteiden hintojen sisältävän myyjän sijaintimaan arvonlisäveron sekä alkoholiveron. Osa etämyyjistä ei mainitse Internet-sivuillaan verojen sisällymisestä hintaan tai verovastuusta etämyynnissä mitään. Muutamat etämyyjät kertovat arvonlisä- ja alkoholiverovastuusta epäselvästi tai harhaanjohtavasti, jolloin tilaajalle saattaa tulla käsitys verovastuun kuulumisesta tilaajalle itselleen.

Etämyyjät ovat käytännössä sopineet pääasiallisesti tunnettujen logistiikkayhtiöiden kanssa tilausten kuljetuksista Suomeen. Tilaajalla on joskus mahdollisuus valita etämyyjän käyttämien kuljetusyhtiöiden välillä. Tilaukset Suomeen toimittavat kuljetusyhtiöt ovat puolestaan sopineet ja järjestäneet paikallisen jakelun Suomessa joko oman tytäryhtiönsä tai muun paikallisen jakeluyhtiön avulla. Kuljetukseen etämyyjältä Suomeen ja edelleen tilaajalle sisältyy usein tuotteiden Suomessa tapahtuva välipurkaus ja tilausten jakaminen paikallisille jakeluyrityksille. Samoilla kuljetusyksiköillä saatetaan samanaikaisesti tuoda Suomeen sekä jakaa paikallisesti useamman etämyyjän tuotteita ja muita verkkokauppalähettyksiä. Yksittäisten tilausten koko vaihtelee yhdestä litrasta kymmeneen litroiin valmista alkoholia. Pakkaus- ja kuljetusteknisistä syistä suuret tilaukset usein pakataan kahteen tai useampaan pakkausyksikköön.

Joidenkin etämyyjien Internet-sivut toimivat yhdestä unionin jäsenmaasta käsin, maksunvälitys hoidetaan toisessa jäsenmaassa sijaitsevan maksunvälittäjän kautta ja tuotevarasto, josta tilaukset lähtevät, sijaitsee kolmannen jäsenvaltion alueella. Tilaaajan iän tai tuotteiden käyttötarkoituksen kontrolli joko puuttuu kokonaan tai on varsin pinnallista perustuen käytännössä vain tilaajan omaan vakuutukseen.

2.2.2 Viranomaisvalvonta ja ohjeet

Ulkomaille sijoittautuneita etämyyjiä on verotettu Suomessa arvioverotuksena. Alkoholi- ja juomapakkausveron kantamisen ohella samoilta toimijoilta on kannettu alkoholin verkkokaupasta kaukomyyntin arvonlisäveroa. Osa verovelvollisista etämyyjistä ja kaukomyyjistä on suorittanut maksuunpannut verot. Joidenkin etä- ja kaukomyyjien osalta Verohallinto on joutunut käyttämään unionin perintädirektiivin mahdollistamia virka-apukeinoja verosaatavien perimiseksi.

Tulli on toimivaltainen viranomaisrajat ylittävän tavaraliikenteen valvonnassa. Tulli vastaa valmisteverotuslain 4 §:n mukaisesti verovalvonnasta eli siitä, että valmisteverovelvolliset noudattavat

verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan. Tullilaissa (304/2016) säädettyjä toimivaltuuksia voidaan käyttää myös sisäliikenteessä unionin oikeuden mukaisin edellytyksin.

Aiemmin alkoholilaissa (1143/1994) ei säädetty lainkaan Tullin valvontatehtävistä. Nykyisen alkoholilain 60 §:n 4 momentin mukaan Tulli valvoo alkoholilaissa säädettyjen maahantuontikieltojen ja -rajoitusten sekä lain 32 §:n noudattamista. EU:n sisäisessä tuonnissa Tullin valvontatehtävä on ollut sen varassa, että alkoholilain vastainen alkoholin maahantuonti täyttää alkoholirikoksen tunnusmerkistön.

Tulli on esitutkintalain (803/2011) mukaan toimivaltainen rikosten esitutkintaviranomainen siten kuin siitä on säädetty rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa (623/2015). Tulli on toimivaltainen tullirikosten esitutkinnassa. Tullirikoksella tarkoitetaan muun muassa sellaista rikosta, jolla rikotaan sellaista tullilain tai muun lain säännöstä, jonka noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on säädetty Tullin tehtäväksi. Alkoholirikosten osalta tulee harkita erikseen, onko kyse esimerkiksi maahantuonnista tai muusta sellaisesta toiminnasta, jonka valvonta on Tullin tehtävä. Esimerkiksi alkoholijuomien vähittäismyyntilupien valvonta ei ole Tullin tehtävä, vaan ilman alkoholilain mukaista lupaa tapahtuvan toiminnan rikosoikeudellisen luonteen selvittämisestä ja esitutkinnasta vastaa poliisi.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti alkoholilain mukaista toimintaa. Valvira on Verohallinnon kanssa laatinut vuonna 2010 ohjeet alkoholijuomien tilaamisesta ja maahantuomisesta ulkomailta. Ohjeistus on perustunut uuteen alkoholilakiin siirrettyjen vanhan alkoholilain 8, 13 ja 14 §:n tulkintaan, eikä ohjetta ole toistaiseksi muutettu. Ohjeistuksen mukaan niin sanotun etäostoksen edellytyksenä on, että ostajan on tilattava alkoholijuomat suoraan ulkomailta sijaitsevalta alkoholijuomien myyjältä käyttämättä välikättä Suomessa. Ostajan on maksettava alkoholijuomat suoraan myyjälle ennen niiden kuljettamista Suomeen. Maksua ei saa suorittaa myyjän edustajalle Suomeen. Myyjän on luovutettava alkoholijuomat ostajalle tai hänen ilmoittamalleen edustajalle, esimerkiksi kuljetusliikkeelle, Suomen rajojen ulkopuolella. Kuljetusliikkeen on oltava myyjästä riippumaton, itsenäinen yritys. Ostajan ja kuljetusliikkeen välillä on oltava erillinen sopimussuhde, ja ostajan on maksettava kuljetusliikkeelle kuljetuksesta erikseen. Juomat on kuljetettava suoraan Suomeen asiakkaalle, ei esimerkiksi myyjän välivarastoon.

2.3 Euroopan unionin oikeus ja Pohjoismaiden lainsäädäntö

2.3.1 Euroopan unionin oikeus

Tavaroiden vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä on yksi Euroopan unionin perusperiaatteista. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 34 artiklan mukaan jäsenvaltioiden väliset tuonnin määrälliset rajoitukset ja kaikki vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. SEUT 36 artiklan säättämän poikkeuksen mukaan mitä 34 artiklassa määrätään, ei estä sellaisia tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

EU:n jäsenvaltioiden kansallisten monopolien edellytyksistä on säädetty SEUT artiklan 37 kohdassa 1, jonka mukaan jäsenvaltiot mukauttavat kaupallisia valtion monopolejaan niin, että tavaroiden hankintaa tai myyntiä koskeissa ehdoissa ei syrjitä jäsenvaltioiden kansalaisia.

Visnapuu-tapaus

Kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvan alkoholijuomien maahantuonnin sallittavuuden ja kotimaisen vähittäismyyntilupajärjestelmän unionin oikeuden mukaisuuden arviointi on ollut Suomessa viimeksi esillä

niin sanotussa Visnapuu-tapauksessa. Tapauksessa virolainen yrittäjä piti kesällä 2009 yllä Internet-sivustoa, jonka kautta suomalaisilla kuluttajilla oli mahdollisuus ostaa alkoholijuomia ja saada tuotteet kotiin kuljetettua Suomeen. Yhtiöllä ei ollut alkoholilain (1143/1994) 14 §:ssä tarkoitettua alkoholijuomien vähittäismyyntilupaa. Helsingin kärjäoikeus tuomitsi 29.9.2012 vastaajan alkoholirikoksesta ja törkeästä veropetoksesta vankeusrangaistukseen. Vastaaja valitti tuomioista, ja Helsingin hovioikeus otti asian käsiteltäväkseen.

Helsingin hovioikeus pyysi 16.4.2014 Euroopan unionin tuomioistuimelta (jäljempänä EUT) ennakkoratkaisua siitä, estävätkö Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34, 36 ja 37 artiklat Suomea asettamasta vähittäismyyntilupa-vaatimuksen alkoholijuoman maahantuoajalle silloin, kun myyjä huolehtii alkoholijuomien kuljetuksesta ostajalle.

EUT antoi 12.11.2015 tuomionsa ennakkoratkaisua koskevassa asiassa (C-198/14). Tuomion mukaan alkoholililla perustettua Alkon monopolijärjestelmää on tutkittava SEUT 37 artiklan kannalta, koska siinä säädetään kaupallisen valtion monopolin olemassaoloa ja toimintaa koskevista oikeussäännöistä. EUT:n mukaan SEUT 37 artiklassa edellytetään, että monopolin rakenne ja toiminta järjestetään siten, että jäsenvaltioiden kansalaisten syrjintä tavaroiden hankintaa tai myyntiä koskevissa ehdoissa suljetaan pois niin, ettei toisista jäsenvaltioista tuotavien tavaroiden kauppaa kohdella oikeudellisesti tai tosiasiallisesti huonommin kuin kotimaisten tavaroiden kauppaa ja ettei jäsenvaltioiden talouksien välinen kilpailu vääristy. EUT jätti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiaksi selvittää, täyttääkö monopoli SEUT 37 artiklan edellytykset.

Alkon monopoliin kuulumattomien alkoholijuomien vähittäismyyntin EU-oikeuden mukaisuuden osalta SEUT 34 ja 36 artiklaa on EUT:n mukaan tulkittava siten, että ne eivät estä sellaista sääntelyä, jossa toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut myyjä tarvitsee vähittäismyyntiluvan voidakseen tuoda alkoholijuomia vähittäismyyntiin kuluttajille niin, että myyjä huolehtii kyseisten juomien kuljetuksesta tai antaa sen kolmannen tehtäväksi. Edellytyksenä kuitenkin ovat, että sääntelyllä voidaan taata tavoitellun päämäärän toteuttaminen eli tässä tapauksessa kansanterveyden ja yleisen järjestyksen suojele, tätä päämäärää ei voida saavuttaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä vähintään yhtä tehokkaasti eikä kyseinen säännöstö ole mielivaltaisen syrjinnän keino tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peitelty rajoitus. EUT jätti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiaksi selvittää se, täyttääkö Suomen alkoholijuomien vähittäismyyntilupajärjestelmä SEUT 36 artiklan poikkeuksen edellä kuvatut edellytykset.

Helsingin hovioikeuden ratkaisu Visnapuu-tapauksessa

Ennakkoratkaisua pyytänyt Helsingin hovioikeus katsoi 24.4.2017 antamassaan tuomiossa, että Alkon monopoli on SEUT 37 artiklan mukainen ja että alkoholilain (1143/1994) 14 §:n 2 momentin tarkoittama tilaviinejä koskeva poikkeus Alkon yksinoikeuteen harjoittaa alkoholijuomien vähittäismyyntiä ei ole muista jäsenvaltioista peräisin olevien tavaroiden syrjintää tai kotimaisen tuotannon välillistä suosintaa SEUT 36 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

Hovioikeus totesi, että tilaviiniin myyntioikeus on rajoitettu valmistajan kiinteään myyntipisteeseen, eikä tilaviinejä saa kuljettaa asiakkaille kotiin eli niiden myynti on kielletty kotimaisilta toimijoilta vastaavissa olosuhteissa kuin vastaaja on myynyt alkoholijuomia. Tuotteet valmistetaan marjoista ja hedelmistä. Hovioikeus katsoi, etteivät kotimaiset marja- ja hedelmäviinit tuoteryhmänä kilpaile perinteisten viiniryppäleistä valmistettujen viinien kanssa. Hovioikeuden mukaan kotimaisten tilaviiniin myynti on niin pienimuotoista ja paikallista ja näin ollen niin rajallista, ettei tällä vähittäismyyntimonopoliin tehdyllä poikkeuksella voida katsoa olevan kotimaisen tuotannon suosimistarkoitusta eikä se ole myöskään mielivaltaisen syrjinnän keino tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peitelty rajoitus.

Hovioikeuden ratkaisun mukaan unionin oikeus ei näin ollen aseta estettä tuomita vastaajaa rangaistukseen alkoholirikoksesta siltä osin, kuin hän on tuonut maahan käymisteitse valmistettuja enintään 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäneitä alkoholijuomia ja muita kuin käymisteitse valmistettuja tai enemmän kuin 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäneitä alkoholijuomia.

Hovioikeus totesi, että kotimaisen vähittäismyyntijärjestelmään kuuluvien velvollisuuksien ja kieltojen tavoitteena on sinänsä hyväksyttävästi ehkäistä alkoholipitoisista aineista aiheutuvia yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja eli taata kansanterveyden ja yleisen järjestyksen suojelua koskevan alkoholilain tavoitteen toteuttaminen. Kiinteän myyntipaikan vaatimus edesauttaa tehokkaan viranomaisvalvonnan toteuttamista ja alkoholilain tavoitetta ehkäistä alkoholijuomista aiheutuvia haittoja. Näin ollen Suomen vähittäismyyntilupajärjestelmä on lähtökohtaisesti SEUT 36 artiklan mukainen.

Tuomion mukaan vaatimus vähittäismyyntiluvasta siihen liittyvän niin sanotun kiinteän myyntipaikan vaatimuksen vuoksi ei kuitenkaan ole ollut kaikilta osiltaan unionin oikeuden mukainen. Vastaajalla ei olisi ollut mahdollisuutta saada alkoholilain mukaista vähittäismyyntilupaa toimintaansa alkoholijuomien toimittamiseksi asiakkaille, vaikka hän olisi lupaa hakenutkin.

Hovioikeuden mukaan kansanterveyden ja yleisen järjestyksen suojelu voidaan saavuttaa vähemmän unionin sisäistä kauppaa rajoittavalla kotimaisella lupajärjestelmällä vähintään yhtä tehokkaasti. Lupajärjestelmää muuttamalla myynti ilman kiinteää toimipaikkaa, eli käytännössä etämyynti, on mahdollista saattaa tehokkaan viranomaisvalvonnan piiriin. Hovioikeus katsoi, että etämyynnille on mahdollista asettaa samat edellytykset kuin muulle vähittäismyynnille koskien muun muassa sallittua alkoholijuomien myynti- tai toimitusaikaa, nuorten henkilöiden henkilöllisyyden tarkistamista ja myyntikieltoa päihtyneille. Etämyynnille voidaan asettaa myös muusta vähittäismyynnistä poikkeavia alkoholilain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliseksi katsottuja lisävaatimuksia.

Tuomion mukaan vähittäismyyntiluvan hankkimisen velvollisuutta ei siten voitu asettaa rikosoikeudellisen vastuun perustaksi siltä osin kuin vastaaja oli käräjäoikeudessa tuomittu käymisteitse valmistettujen enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäneiden alkoholijuomien myymisestä ja välittämisestä suomalaisille ostajille.

Hovioikeuden tuomio ei ole lainvoimainen, sillä syyttäjät ja vastaajat ovat valittaneet siitä korkeimpaan oikeuteen, joka on antanut molemmille osapuolille asiassa valitusluvan.

2.3.2 Muiden Pohjoismaiden tilanne

Ruotsin alkoholilainsäädäntö perustuu Suomen tavoin valtion alkoholiyhtiön yksinoikeuteen harjoittaa alkoholijuomien vähittäismyyntiä. Niin sanotun Rosengren-tapauksen (EUT C-170/04) jälkeen vuonna 2008 yksityishenkilöiden on ollut mahdollista tilata ja maahantuoda toisesta unionin jäsenvaltiosta alkoholijuomia. Alkoholijuomien kuljettajan on kyettävä esittämään maahan tuotavista alkoholijuomalähetyksistä yksinkertaistettu saateasiakirja, joka sisältää lähettäjän, ostajan ja kuljetuksesta vastaavan tahon tiedot sekä kuvauksen lähetyksen sisältämistä tuotteista. Mikäli myyjä järjestää tuotteiden kuljetuksen, on kyse etämyynnistä, jossa myyjä on verovelvollinen maahantuomistaan alkoholijuomista. Myyjän tulee tällöin rekisteröityä veroviranomaiselle etämyyjäksi. Mikäli ostaja järjestää alkoholijuomien kuljetuksen, tulee ostajan tehdä ilmoitus alkoholijuomien maahantuonnista veroviranomaiselle ja asettaa lähetyksestä riittävä vakuus. Alkoholijuomien maahantuontiin liittyvien velvoitteiden laiminlyönnistä on säädetty hallinnollisia seuraamuksia. Niin sanotun Visnapuu – tapauksen jälkeen Ruotsin hallituksessa on valmisteltu etämyynnin kieltävää lainsäädäntöä, mutta hallitus ei ole päässyt asiasta yksimielisyyteen ja asia on siirretty syksyyn vaalien jälkeiselle hallitukselle.

Ruotsin tavoin Norjan ja Islannin alkoholilainsäädännöt perustuvat valtion vähittäismonopoleihin, joilla on yksinoikeus myydä tiettyjä alkoholijuomia kuluttajille ja yrityksille. Alkoholijuomien etämyynti ja

maahantuonti Norjaan yksityiseen käyttöön on sallittua, jos ostaja suorittaa maahantuoduista alkoholijuomista asianmukaisesti verot ja tullimaksut. Lähetykset on tullattava maahantuonnin yhteydessä. Mikäli tuotteiden maahantuonnista vastaa huolitsijaliike, on tämän rekisteröidyttävä Norjassa, minkä jälkeen huolitsija voi tullata lähetykset ostajan puolesta ja huolehtia maahantuontiin liittyvien verojen ja tullimaksujen suorittamisesta.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on selkeyttää alkoholin rajat ylittävää etämyyntiä koskevaa oikeustilaa ottaen samalla huomioon EU-lainsäädännön vaatimukset sekä se, että alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeus ja suomalaisten elinkeinonharjoittajien yhdenvertaisuus suhteessa ulkomaisiin alkoholijuomien myyjiin turvataan. Ehdotuksen tavoitteena on myös varmistaa, että rikoslaissa rangaistavaksi säädetyn alkoholirikoksen tunnusmerkistö on selkeä ja tarkkarajainen ja täyttää perustuslain 8 §:n vaatimukset. Lisäksi esityksen tavoitteena on sovittaa alkoholilain ja valmisteverotuslain tavoitteet yhteen ja varmistaa valmisteverojen asianmukainen maksaminen.

3.2 Keskeiset ehdotukset

3.2.1 Määritelmät

Esityksessä ehdotetaan alkoholilakiin lisättäväksi seuraavat määritelmät:

Etämyynti

Ehdotuksen mukaan etämyynnillä tarkoitetaan myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut muu kuin valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:ssä tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja, joka ei harjoita itsenäistä taloudellista toimintaa, on ostanut toisesta jäsenvaltiosta alkoholijuomia, jotka etämyyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen.

Etämyyntiä koskeva määritelmä on yhdenmukainen EU:n valmisteverodirektiiviin 2008/118/EY sisältyvän etämyyntiä koskevan määritelmän kanssa. Valmisteverodirektiivin mukaan Euroopan unionin sisällä jäsenmaasta toiseen liikkuvat kulutukseen luovutetut alkoholijuomat ovat valmisteveron alaisia tuotteita. Lainsäädännön käsitteiden yhtenäisyyden ja valmisteveron alaisten tuotteita koskevan kotimaisen ja EU-lainsäädännön selkeyden vuoksi alkoholilain etämyynnin ja etämyyjän määritelmät ehdotetaan määriteltäväksi samalla tavalla kuin ne on määritelty valmisteverotuslaissa.

Alkoholijuomat ovat irtaimia esineitä, joiden hallinta luo oletettaman omistusoikeudesta. Tavarankaupan ja tuotteeseen liittyvän vaaranvastuun siirtyminen ostajalle katsotaan kuluttajansuojalain pääperiaatteiden mukaisesti tapahtuneen, kun ostaja saa tilatut tuotteet hallintaansa, elleivät ostaja ja myyjä ole sopineet toisin. Alkoholilaki on erityislaki, joka säätelee alkoholijuomien kaupallista maahantuontia, luvanvaraista myyntiä ja saatavuutta Suomessa. Ehdotetun alkoholilakiin lisättävän etämyynnin määritelmän mukaan alkoholijuomien myynnin katsottaisiin tosiasiallisesti tapahtuvan Suomessa jo toisesta jäsenvaltiosta tilattujen alkoholijuomien maahantuontivaiheessa ennen kuin tuotteet tosiasiallisesti luovutettaisiin niiden tilaajalleen Suomessa. Ehdotetun säännöksen mukaan merkitystä ei olisi sillä, milloin ostaja on suorittanut maksun alkoholijuomista eikä sillä, missä maassa ostaja saa omistusoikeuden tai tosiasiallisen hallinnan tilaamiinsa alkoholijuomiin. Ehdotettu säännös olisi indispositiivista oikeutta, josta ei voisi poiketa ostajan ja myyjän tekemällä sopimuksella.

Ehdotetun etämyynnin määritelmän mukaan etämyyntinä pidettäisiin myyntiä, jossa etämyyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa ostajan tilaamat alkoholijuomat Suomeen. Alkoholijuomia ulkomailta tilattaessa etämyynnistä on tavallisesti kyse, kun etämyyjä tai tämän edustaja tekee sopimuksen erillisen kuljetusliikkeen kanssa tilattujen alkoholijuomien kuljetuksesta Suomeen. Suoran tai välillisen sopimussuhteen ohella myyjän katsotaan järjestäneen juomien kuljetuksen ostajan puolesta, jos myyjä näennäisesti valtuuttaa ostajan huolehtimaan alkoholijuomien kuljetuksesta tai sen järjestämisestä Suomeen. Näennäisestä valtuutuksesta on esimerkiksi kyse tilanteessa, jossa ostajalle ei tarjota tosiasiallista mahdollisuutta noutaa ostettuja tuotteita myyjältä tai valita kuljetusyhtiötä myyjän Internet-sivuilta itse vaan kuljetusvaihtoehdot on ainoastaan rajattu sivuston ennalta tarjoamiin vaihtoehtoihin. Näennäisestä valtuutuksesta on myös kyse tilanteessa, jossa myyjän verkkosivusto laskee automaattisesti hintaa ostettaville tuotteille ja kuljetuksen hinta on sitä halvempi, mitä enemmän tuotteita ostaja tilaa. Näennäisen valtuutuksen ominaispiirteisiin kuuluu lisäksi se, että ostaja ei pääse neuvottelemaan kuljetussopimuksen sisällöstä ja siihen liittyvistä ehdoista, vaan verkkokaupasta ostettujen tuotteiden kuljetusehdot perustuvat myyjän ostajalle tarjoamiin vakioehtoihin.

Etämyyjä

Alkoholilakiin ehdotetaan lisättäväksi myös etämyyjää koskeva määritelmä. Ehdotuksen mukaan etämyyjällä tarkoitetaan myyjää, joka myy alkoholijuomaa Suomeen pykälään ehdotetun uuden 17 kohdan mukaisesti. Etämyyjä voi olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

3.2.2 Alkoholiyhtiön vähittäismyyntimonopoliin kuuluvien alkoholijuomien etämyynnin kieltö

Alkoholilakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös Alkon vähittäismyyntimonopoliin alaan kuuluvien, enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien etämyynnin ja kyseiseen myyntiin liittyvän maahantuonnin kiellosta.

Ehdotuksen mukaan toisesta unionin jäsenvaltiosta tilattujen alkoholijuomien maahantuonti Suomeen merkitsisi tosiasiallisesti kyseisten alkoholijuomien vähittäismyyntiä Suomessa. Koska Alkon monopoliin kuuluvien alkoholijuomien myyntiin ei voida myöntää vähittäismyyntilupaa missään tilanteessa, kyseisten juomien etämyynti ja kyseiseen myyntiin liittyvä maahantuonti ehdotetaan selvyyden ja oikeusvarmuuden vuoksi kiellettäväksi alkoholilaisissa. Säännös merkitsisi poikkeusta nykyisen alkoholilain 32 §:n ensimmäisen virkkeen mukaiseen pääsääntöön, jonka mukaan alkoholijuomien maahantuonti on vapaata eikä edellytä erillistä lupaa.

Lisäksi voimassa olevan alkoholilain 32 §:stä ehdotetaan poistettavaksi pykälän jälkimmäinen virke, jonka mukaan ”kaupallisessa tai muussa elinkeinotarkoituksessa enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia käyttävä tarvitsee kuitenkin maahan tuotavan alkoholijuoman osalta toimintaansa tämän lain mukaisen luvan”. Mainittu virke olisi tarpeeton, sillä voimassa olevan alkoholilain 5 ja 6 §:iin sisältyy jo samansisältöiset säännökset Suomessa tapahtuvien, enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien valmistuksen ja myynnin luvanvaraisuudesta. Maahantuotujen alkoholijuomien vähittäismyynti, anniskelu, käyttö valmisteverotuslaissa säädettyyn verottomaan käyttökohteeseen sekä käyttö osana muiden alkoholijuomien tai -valmisteiden valmistuksessa olisi siis jatkossakin luvanvaraista.

3.2.3 Unionin oikeuden mukaisuus sekä kotimaisten ja ulkomaisten myyjien yhdenvertaisuus

Alkoholilain lähtökohta on, että kaikkien Suomessa vähittäismyytyjen alkoholijuomien luovutus tapahtuu lupaviranomaisen hyväksymästä toimipaikasta. Mikäli Alkon vähittäismyyntimonopoliin kuulumattomien alkoholijuomien etämyynti sallittaisiin niin että kyseiseen myyntiin liittyvien alkoholijuomien kuljettaminen suoraan ostajan kotiin olisi lain mukaan mahdollista, syntyisi Suomeen kontrolloidun

vähittäismyyntilupajärjestelmän rinnalle uusi vähittäismyyntikanava, johon ei kohdistuisi mitään viranomaisvalvontaa ja joka ei olisi yhdenvertainen kotimaisten lupanhaltijoiden ja ulkomaalaisten toimijoiden välillä. Alkoholilain mukaista jälkivalvontaa suorittavalla lupaviranomaisella ei myöskään ole toimivaltaa puuttua tällaisten ilman alkoholilain mukaista lupaa toimivien yritysten toimintaan. Tämä puolestaan vaarantaisi alkoholilain 1 §:n tarkoituksen toteuttamisen ja tämän tavoitteen toteuttamista varten luodun vähittäismyyntimonopoli- ja yhtenäisen lupajärjestelmän. Lisäksi alkoholijuomien kotiin kuljettaminen ja juomien luovuttaminen ostajalle kuljetusyrityksen toimesta merkitsisi vähittäismyyntilupaan liittyvien oikeuksien siirtämistä toiselle, mikä on nykyisen alkoholilain 10 §:n nojalla kiellettyä.

Alkoholilakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan alkoholijuomien etämyyntiä harjoittavalla toimijalla olisi mahdollisuus rekisteröityä hyväksytyksi etämyyjäksi, joka olisi oikeutettu maahantuomaan ja myymään enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia Suomessa ostajalle ilman, että toimijan tulisi perustaa kiinteää myyntipaikkaa Suomeen itse. Ehdotuksen tavoitteena on näin varmistaa, että alkoholilain etämyyntiä koskevat säännökset ovat EU-oikeuden mukaisia ja että ne kohtelevat tasapuolisesti kotimaisia ja ulkomaalaisia sijoittautuneita toimijoita.

Ehdotetusta enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien etämyynnin luovutusjärjestelystä seuraisi, että kaikkien edellä mainittujen alkoholijuomien luovutus kuluttajille tapahtuisi Suomessa jatkossakin alkoholilain 1 §:n tarkoituksen mukaisesti kontrolloidusti pysyvästä alkoholijuomien vähittäismyyntipaikasta, joka on lupaviranomaisten tiedossa ja siten valvottavissa.

Lisäksi esityksessä kotimaisten ja ulkomaille sijoittautuneiden alkoholijuomien myyjien yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys taattaisiin sillä, Suomessa enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien vähittäismyyntiä saisivat harjoittaa vain lupaviranomaisen hyväksynnän saaneet toimijat. Koska suomalaisella viranomaisella ei ole toimivaltaa selvittää ulkomaille sijoittautuneen yrityksen ja sen vastuuhenkilöiden luotettavuutta ja sopivuutta alkoholielinkeinon harjoittamiseen eikä myöntää toimijalle vähittäismyyntilupaa, ulkomaalaisille etämyyjille luotaisiin uusi ilmoitusmenettely, jossa myyjä voidaan rekisteröidä Suomessa alkoholielinkeinorekisteriin muiden vähittäismyyntiluvan haltijoiden tavoin.

Ulkomaisia myyjiä koskevat ilmoittamista koskevat säännökset olisivat näissä olosuhteissa lievemmat kuin kotimaisia koskevat elinkeinolupaa edellyttävät säännökset. Ehdotuksen mukainen ulkomaalaisille etämyyjille jäljempänä tarkemmin kuvattava ilmoitusmenettely asettaisi kuitenkin tosiasiallisesti enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien kotimaiset vähittäismyyjät ja ulkomaille sijoittautuneet etämyyjät toiminnan ja valvonnan kannalta samanarvoiseen asemaan, sillä alkoholijuomien luovuttamiseen liittyvät veloitteet sekä niiden seuranta ja toimijoihin kohdistettavat valvontatoimet olisivat käytännössä samat. Lisäksi esimerkiksi maahantuotavien alkoholijuomien valmisteverojen määräytymiseen ja kantamiseen liittyvät säännökset ovat molemmille toimijoille samat.

3.2.4 Alkoholiyhtiön monopoliin kuulumattomien alkoholijuomien sallittu etämyynti ja maahantuonti

Etämyyjäksi rekisteröitymistä koskeva ilmoitusmenettely

Alkoholilakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös (17 a §), jossa säädettäisiin toisissa unionin jäsenvaltioissa toimivien alkoholijuomien etämyyjien mahdollisuudesta rekisteröityä Suomessa hyväksytyksi etämyyjäksi, jolla olisi oikeus maahantuoda ja myydä Suomeen enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia ostajille luovutettavaksi. Ehdotuksen mukaan etämyyjän tarvitsisi tehdä vain yksi hyväksytyt ilmoitus, joka oikeuttaa etämyymään ja maahantuomaan kyseisiä alkoholijuomia. Enintään 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia

sisältävän alkoholijuoman vähittäismyynti ei ole alkoholilain mukaan luvanvaraista, mistä syystä kyseisten juomien etämyynti Suomeen on sallittua ilman erillistä lupaa tai ilmoitusmenettelyä.

Koska kyse on ulkomailla pääosin toimivista elinkeinonharjoittajista, ilmoitus olisi tarkoituksenmukaisinta säätää tehtäväksi valtakunnalliselle alkoholiasioiden lupa- ja valvontavirastolle, Valviralle. Ilmoitus tulisi tehdä Valviralle kolme viikkoa ennen etämyyntien alkoholijuomien maahantuontia. Ilmoituksen käsittelyyn ja rekisteröimiseen liittyviin toimenpiteisiin varattava kolmen viikon määräaika vastaisi esimerkiksi nykyisen alkoholilain 44 §:n mukaista anniskeluaajan jatkamista koskevan ilmoituksen (jatkoaikailmoitus) tekemiselle säädettyä aikaa.

Vaikka ilmoituksessa ei ole kyse alkoholilain nojalla myönnettävästä elinkeinoluovasta, ilmoituksen tekemiselle olisi tarpeen säätää asetuksella tietyt menettely- ja muotovaatimuksia, joiden täyttymättä jättämisestä seuraisi, että ilmoitusta ei ole lain edellyttämällä tavalla tehty. Koska rekisteröitymistä koskevan ilmoituksen käsittelyyn liittyisi viranomaisen toimenpiteitä ja rekisteriin merkitsemisestä annettaisiin viranomaisen laatima ilmoitus tehdystä rekisteröimisestä, tulisi lakiesityksen jatkovalmistelussa huomioida säännökset etämyyntien rekisteröinnistä perittävistä valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisista maksuista. Alkoholijuomien vähittäismyyntiluvan haltijat maksavat alkoholilain nojalla vuotuista myyntipaikkakohtaista valvontamaksua. Tasavertaisuuden ja valvonnasta aiheutuvan viranomaistyön kustannusvastaavuuden vuoksi vastaavanlainen toimintaan kohdistuvan valvontamaksun määrääminen ehdotuksen mukaisille etämyyjille tulisi huomioida asian jatkovalmistelussa. Lakiesityksen jatkovalmistelussa tulisi lisäksi huomioida lupaviranomaisen mahdollisuudet periä ulkomaille sijoittautuneelta myyjältä jälkikäteen valvontamaksut. Maksujen suorittamisen turvaamiseksi lakiesityksen jatkovalmistelussa ehdotetaan harkittavaksi säännöstä, jonka mukaan ilmoituksesta perittävä käsittely- ja suoritmaksu tulisi suorittaa etukäteen osana etämyyjän ilmoitus- ja rekisteröimismenettelyn muotovaatimuksia.

Ehdotuksen mukaan lupaviranomaisella olisi mahdollisuus peruuttaa etämyyjän rekisteröiminen ja kieltää etämyyjää maahantuomasta ostajien tilaamia alkoholijuomia, mikäli etämyyjä olisi laiminlyönyt huomattavasti tai toistuvissa määrin verojen taikka muiden julkisten maksujen suorittamisen ja kyseinen toiminta osoittaisi etämyyjän ilmeisen sopimattomaksi harjoittamaan alkoholijuomien etämyyntiä. Ehdotettu säännös vastaisi nykyisen alkoholilain 13 §:n 3 momenttia ja 4 momentin 1 kohtaa, joita sovelletaan muun muassa vähittäismyyntiluvan haltijoihin.

Sallittua etämyyntiä koskevasta ilmoittamismenettelystä, ilmoitukseen liitettävästä selvityksestä ja ilmoituksen hyväksymismenettelystä säädettäisiin tarkemmin asetuksella.

Etämyyntien alkoholijuomien luovutus ostajalle sekä luovuttajan vastuut ja velvollisuudet

Enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien etämyyntien alkoholijuomien luovutus- ja noutopaikkana voisivat ehdotuksen mukaan toimia olemassa olevat, aluehallintoviraston hyväksymät alkoholilain 17 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitetut vähittäismyyntipaikat, joista saman vahvuisten alkoholijuomien vähittäismyynti ja luovutus ostajalle tapahtuvat nykyisin osana päivittäistavarakaupan elintarvikemyyntiä. Ehdotuksessa kysymyksessä olevien etämyyntien alkoholijuomien luovutusmahdollisuus alkoholilain 17 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisten anniskelupaikkojen sekä mainitun momentin 4 kohdan ja pykälän 2 momentin mukaisten alkoholijuomien valmistuspaikkojen yhteydestä olevista vähittäismyyntipaikoista rajattaisiin pois, sillä edellä mainittu myyntitoiminta on tarkoitettu käytännössä toimijan omien tuotteiden myymiseksi osana luvan haltijan pääasiallista ravintola- tai valmistustoimintaa ilman päivittäistavarakaupan elintarvikevaatimusta.

Etämyyjät voisivat käytännössä tehdä sopimuksen Suomessa olevan vähittäismyyntiluvan haltijan kanssa ostajan tilaamien alkoholijuomien toimittamisesta vähittäismyyntipaikkaan ostajalle edelleen

luovutettavaksi korvausta tai muuta hyvitystä vastaan. Käytännössä sallitussa etämyynnissä alkoholijuomien luovutuspaikkana toimiva vähittäismyyntiluvan haltija ei omistaisi ostajalle luovutettavia juomia, vaan kyse olisi etämyyten juomien osalta vain tilattujen alkoholijuomien luovuttamisesta niiden ostajalle.

Etämyytenä alkoholijuomia luovuttava vähittäismyyntiluvan haltija vastaisi ehdotuksen mukaan siitä, että alkoholijuomien luovuttaminen tilaajille tapahtuisi nykyisen alkoholilain 41 §:n 1 momentissa säädettyinä sallittuina myyntiaikoina. Lisäksi etämyyten alkoholijuomien luovuttamisessa tulisi noudattaa alkoholilain 37 §:n 1 momentin mukaisia kieltoja luovuttaa alkoholijuomia alaikäisille ja selvästi päihtyneille. Etämyyten alkoholijuomien luovuttamiseen liittyvien vähittäismyyntiluvan haltijaa koskevien velvoitteiden rikkomisesta ehdotetaan säädettäväksi lupaviranomaiselle mahdollisuus viime kädessä ryhtyä nykyisen alkoholilain 71 §:n (seuraamusmaksu) ja 72 §:n (luvan peruuttaminen) mukaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin.

3.2.5 Yksityishenkilön hankinnat

Alkoholilakiin 32 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan yksityishenkilöt voivat tilata ja hankkia toisesta jäsenvaltiosta kaikkia alkoholijuomia silloin, kun kyse on valmisteverotuslain 74 §:ssä tarkoitettusta yksityishenkilön hankinnasta (niin sanottu etäosto).

Tämä tarkoittaa sitä, että yksityishenkilöt voivat tilata ja hankkia omaan käyttöönsä toisesta jäsenvaltiosta kaikkia alkoholijuomia, jos ostaja järjestää tuotteiden kuljetuksen Suomeen toisen yksityishenkilön tai kuljetusliikkeen välityksellä ilman, että myyjä mitenkään osallistuu kuljetusjärjestelyihin.

Ehdotetun säännöksen soveltamisen edellytyksenä olisi, että ostaja tai tuotteita maahantuova pystyy tarvittaessa osoittamaan tulliviranomaiselle lähetyksen valmisteverotuslain 74 §:ssä tarkoitetuksi yksityishenkilön hankinnaksi. Kuljetuksen mukana tulisi seurata lähetyskohtainen kuljetuksen luonteen osoittava asiakirja, joka tulisi vaadittaessa esittää Tullille. Tällainen asiakirja voisi olla muun muassa kopio Verohallinnolle jätetystä kuljetusta koskevasta vakuusilmoituksesta. Koska unionin sisämarkkinoilla ei voida säätää asiakirjojen esittämisvelvollisuutta samalla tavalla kuin maahantuonnissa unionin ulkopuolelta, asiakirjat olisi esitettävä Tullille pyydettyä tai lähetystä tarkastettaessa. Ostajan selvittämisvelvollisuus ei kuitenkaan tarkoittaisi sitä, että toiminta olisi sallittua, mikäli selvitystä ei pyydetä ostajalta.

Yksityishenkilön hankintoja maahantuova kuljetusliike vastaa ostajan tavoin tuotteiden valmisteveroista nykyisen valmisteverotuslain 74 §:n 1 momentin mukaisesti.

3.2.6 Verojen sujuva kantaminen

Verohallinnon tehtävät

Alkoholin etämyynnistä tulee suorittaa määrämaahan alkoholivero ja juomapakkausvero sekä kaukomyynnin arvonlisävero. Verovelvollisina ovat kaikkien edellä mainittujen verolajien osalta etämyyjä tai kaukomyyjä. Valmisteverolainsäädäntö käyttää alkoholin verkkokaupasta nimitystä etämyynti ja arvonlisäverolainsäädäntö nimitystä kaukomyynti, mutta kyse on molemmissa tapauksissa samasta asiasta eli verkkokaupasta, jossa myyjä järjestää kuljetuksen määrämaahan. Edellä mainittu verojen maksaminen edellyttää myyjän rekisteröitymistä tai veroilmoitusten tekemistä määrämaan toimivaltaiselle viranomaiselle eli Suomessa Verohallinnolle. Verohallinnon ja Tullin selvitysten mukaan suurin osa etä- ja kaukomyyjistä on laiminlyönyt jo vuosien ajan edellä mainitut velvoitteet.

Ehdotetulla etämyyjien ilmoitusmenettelyllä ja ennakkorekisteröimisellä turvattaisiin kaupallisessa tarkoituksessa maahantuotujen enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien valmisteverojen sujuva kantaminen. Koska kysymyksessä olevien alkoholijuomien luovuttaminen ehdotetaan sallittavaksi vain lupaviranomaisen hyväksymästä toimipaikasta, valmisteverojen kantamiseksi

ja verovalon suorittamiseksi veroviranomaiselle tulisi lakiesityksen jatkovalmistelussa huomioida Verohallinnon mahdollisuudet tehdä toimipaikkaan tarkastuksia ja selvittää etämyyten tuotteiden luovutuspaikkana toimivalta vähittäismyymntipaikalta muun muassa siitä, mitä alkoholijuomia ja kuinka paljon kyseisiä tuotteita vähittäismyymntipaikkaan etämyyjä on toimitettu edelleen luovutettavaksi.

Tullin tehtävät

Tullin valvontamahdollisuuden kannalta olisi asian jatkovalmistelussa selvitettävä, soveltuuko tullilain 10 §:n säännös tavarain pidättämisestä maahantuonnin edellytysten valvomiseksi ja selvittämiseksi sekä tullilain 11 §:n mukainen haltuunottosäännös alkoholilakiin ehdottavien 17 a ja 32 §:ien tarkoituksissa tilanteissa. Samalla on selvitettävä juomien hallinnollinen hävittäismahdollisuus niitä tapauksia varten, joissa tuotetta ei vaadita rikosjutussa valtiolle menetettäväksi.

Lisäksi mitä edellä lausutaan Verohallinnon tehtävistä koskien oikeutta tehdä tarkastuksia tai pyytää tarvittaessa selvitystä hyväksytyjen etämyyten luovutuspaikkana toimivalta vähittäismyymntipaikoilta tulisi säätää koskemaan myös Tullia.

3.2.7 Alkoholijuomien etämyymntin rangaistavuudesta

Rikoslain 50 a luvun (39/1889) 1 §:n mukaan alkoholirikoksesta tuomitaan muun muassa se, joka alkoholilain vastaisesti tuo maahan alkoholijuomaa, myy, välittää tai muutoin toiselle luovuttaa alkoholijuomaa tai pitää hallussaan tai kuljettaa alkoholijuomaa myymntitarkoituksessa. Alkoholirikoksesta on säädetty rangaistukseksi sakkoa tai vankeutta enintään kaksi vuotta.

Alkon yksinoikeuden alaan kuuluvien alkoholijuomien etämyymntin rangaistavuus edellyttää Suomen perustuslain 8 §:n mukaisen laillisuusperiaatteen täyttävää selkeää ja tarkkarajaista tunnusmerkistöä. Ehdotetun 32 §:n 2 momentin mukaan alkoholirikoksen tunnusmerkistö täyttyy, kun laissa tarkoitettu etämyyjä taikka joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti tuo enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia maahan. Rikosoikeudellisessa vastuussa kysymyksessä olevasta alkoholirikoksesta olisi alkoholilaissa määritelty etämyyjä.

Alkoholirikos on rangaistava vain tahallisena tekona. Alkon vähittäismyymntimonopoliin kuuluvien juomien osalta lupaa ei ole mahdollista saada. Näin ollen ehdotetun 32 §:n 2 momentin vastainen enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien rajat ylittävä etämyymnti ja kyseiseen myymntiin liittyvä maahantuonti täyttää lähtökohtaisesti tarkoitustahallisuuden edellytykset, sillä etämyymntin voidaan katsoa tarkoittaneen rikkoa mainitun säännöksen mukaista kieltoa maahantuomalla kyseisiä juomia.

Sen sijaan enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien etämyymntin ja siihen liittyvän maahantuonnin osalta alkoholirikoksen tunnusmerkistön täyttymisen näkökulmasta ratkaisevaa on, onko myyjä rekisteröinyt ilmoitusmenettelyllä etämyyjäksi. Mikäli etämyyjällä ei ole voimassa olevaa rekisteröimisnumeroa, kyseisten alkoholijuomien etämyymnti ja kyseiseen myymntiin liittyvä myymntin järjestämä maahantuonti ovat ehdotetun alkoholilain 17 a §:n 1 momentin vastaista alkoholijuomien vähittäismyymntiä, joka täyttää alkoholirikoksen tunnusmerkistön.

4 Esityksen vaikutukset

Vaikutukset viranomaistoimintaan, kustannukset ja resurssitarpeet

Suomessa oli vuoden 2017 lopussa 4 931 kiinteää vähittäismyymntipaikkaa. Vaikka kyseisten toimipaikkojen vähittäismyymntin valvonta kuuluu jo nykyisin aluehallintovirastojen tehtäviin, merkittävät ehdotetut säännökset lisätehtäviä alkoholijuomien luovutustoimintaa valvovalle viranomaiselle muun muassa luovutettujen alkoholijuomien mahdolliseen kulutustiedon ja myymntiraporttien käsittelyyn sekä säädettyjen

luovutuskieltojen kontrollointiin ja mahdollisiin jälkiseuraamuksiin liittyvien tehtävien vuoksi. Fyysistä luovutustoimintaa valvovalle viranomaiselle tulisi varata riittävät resurssit uusien tehtävien suorittamiseksi.

Asian jatkovalmistelussa on tärkeää huomioida ja selvittää Tullin toiminnan kannalta mahdolliset resurssi- ja kustannusvaikutukset. Ehdotuksella tulee olemaan vaikutuksia Tullin operatiiviseen toimintaan, johon liittyy ulkomailta Suomeen suuntautuvaan liikenteeseen kohdistuva riskianalyysi, saapuvan liikenteen ja tavaravirran valvonta ja tarkastaminen sekä tarkastusten perusteella tehtävät mahdolliset jatkotoimet, kuten erityisesti haltuunotot. Lisäksi ehdotuksesta seuraa ylimääräisiä lisäkustannuksia seuraa myös alkoholijuomien varastoinnista ja hävittämisestä. Rikostutkintaan päätyvien osalta esityksellä on vaikutuksia tutkintaresursseihin. Lisäksi asian jatkovalmistelussa on otettava huomioon takavarikkojen määrän mahdollinen kasvu sekä mahdollisten uusien tietoteknisten järjestelmien ja niiden rajapintojen luominen.

Laki

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alkoholilain (1102/2017) 32 § ja 71 §:n 1 momentin 5 kohta sekä

lisätään 3 §:n 1 momenttiin uusi 17 ja 18 kohta sekä lakiin uusi 17 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

-----

17) *etämyynnillä* myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut muu kuin valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:ssä tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja, joka ei harjoita itsenäistä taloudellista toimintaa, on ostanut toisesta jäsenvaltiosta alkoholijuomia, jotka etämyyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen,

18) *etämyyjällä* myyjää, joka myy alkoholijuomaa Suomeen 17 kohdan mukaisesti.

-----

17 a §

Alkoholijuomien ilmoituksenvarainen etämyynti

Enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia ja enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien etämyynti ja kyseiseen myyntiin liittyvä maahantuonti Suomeen on sallittua vain, jos etämyyjä on tehnyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ilmoituksen maahantuonnin aloittamisesta ja maahantuotujen alkoholijuomien toimittamisesta 17 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun hyväksytyyn vähittäismyyntipaikkaan ostajille luovutettavaksi. Ilmoitus on tehtävä vähintään kolme viikkoa ennen maahantuonnin aloittamista. Ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Etämyynnillä maahantuotavien alkoholijuomien kuljetukseen on liitettävä mukaan asiakirja osoitukseksi siitä, että 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty. Asiakirja on vaadittaessa esitettävä Tullille.

Jos ilmoituksen tehnyt etämyyjä laiminlyö huomattavasti tai toistuvasti verojen taikka muiden julkisten maksujen suorittamisen ja kyseinen toiminta osoittaa etämyyjän ilmeisen sopimattomaksi harjoittamaan alkoholijuomien etämyyntiä, lupaviranomainen voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun alkoholijuomien etämyynnin ja kyseiseen myyntiin liittyvän maahantuonnin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun alkoholijuomien luovuttamiseen vähittäismyyntipaikasta sovelletaan, mitä 35 §:ssä, 37 §:n 1 momentissa ja 42 §:n 1 momentissa säädetään.

---

32 §

Alkoholijuomien maahantuonti

Alkoholijuomia saa tuoda maahan ilman erillistä maahantuontilupaa omaa käyttöä varten sekä kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen.

Enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien etämyynti ja kyseiseen myyntiin liittyvä maahantuonti Suomeen on kielletty.

Alkoholijuomien tilaaminen ja maahantuonti valmisteverotuslain 74 §:n tarkoittamalla tavalla on sallittua. Tuotteiden kuljetukseen on tällöin liitettävä mukaan kuljetuksen yksilöivä asiakirja, joka on vaadittaessa esitettävä Tullille.

---

71 §

Seuraamusmaksu

Lupaviranomainen voi määrätä luvanhaltijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 1 000 euron seuraamusmaksun, jos:

-----

5) vähittäismyynnissä on rikottu 5 luvussa tai 49 §:ssä luvanhaltijalle, alkoholiyhtiölle tai 47 ja 48 §:ssä tarkoitettulle vähittäismyynnin harjoittajalle säädettyjä velvollisuuksia taikka 17 tai 17 a §:n 4 momentissa tai 22 §:n 3 momentin nojalla asetettuja ehtoja tai rajoituksia;
